

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0249/2014

25.3.2014

PRANEŠIMAS

dėl naujų technologijų ir atvirųjų švietimo išteklių
(2013/2182(INI))

Kultūros ir švietimo komitetas

Pranešėjas: Cătălin Sorin Ivan

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	13
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	15

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl naujų technologijų ir atvirųjų švietimo išteklių (2013/2182(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 165 ir 166 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Pagrindinių teisių chartijos 14 straipsnį;
- atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 25 d. Komisijos komunikatą „Atviresnis švietimas: visiems prieinamas novatoriškas mokymas(is) naudojantis naujomis technologijomis ir atviraisiais švietimo ištekliais“ (COM(2013) 0654) ir į prie jo pridedamą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Visiems prieinamo novatoriško mokymo(si) naudojantis naujomis technologijomis ir atviraisiais švietimo ištekliais Europoje analizė ir planavimas“ (SWD(2013) 0341),
- atsižvelgdamas į 2013 m. liepos 11 d. Komisijos komunikatą „Europos aukštasis mokslas pasaulyje“ (COM(2013) 0499),
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo sukuriami Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir kuriuo panaikinami sprendimai Nr. 1719/2006/EB, Nr. 1720/2006/EB ir Nr. 1298/2008/EB¹,
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 24 d. Tarybos išvadas dėl veiksmingo bei novatoriško švietimo ir mokymo siekiant investuoti į gebėjimus. 2014 m. Europos semestro rėmimas²,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo³,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 14 d. Tarybos išvadas dėl švietimo ir mokymo vaidmens įgyvendinant strategiją „Europa 2020“⁴,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos išvadas dėl švietimo ir mokymo socialinio aspekto⁵,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos išvadas dėl aukštojo mokslo internacionalizavimo⁶,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. spalio 22 d. rezoliuciją dėl švietimo vaidmens

¹ OL L 347, 2013 12 20, p. 50.

² OL C 62, 2014 3 4, p. 4.

³ OL C 398, 2012 12 22, p. 1.

⁴ OL C 70, 2011 3 4, p. 1.

⁵ OL C 135, 2010 5 26, p. 2.

⁶ OL C 135, 2010 5 26, p. 12.

persvarstymo¹,

- atsižvelgdamas į savo 2013 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją „Skaitmeninė darbotvarkė. Augimas, judumas ir užimtumas: metas judėti sparčiau“²,
 - atsižvelgdamas į savo 2012 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl švietimo, mokymo ir strategijos „Europa 2020“³,
 - atsižvelgdamas į savo 2012 m. balandžio 20 d. rezoliuciją dėl Europos aukštojo mokslo sistemų modernizavimo⁴,
 - atsižvelgdamas į savo 2011 m. spalio 26 d. rezoliuciją dėl naujų įgūdžių ir darbo vietų darbotvarkės⁵,
 - atsižvelgdamas į savo 2011 m. gegužės 12 d. rezoliuciją „Judus jaunimas: Europos švietimo ir mokymo sistemų tobulinimo pagrindas“⁶,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 26 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁷,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 31 d. Regionų komiteto nuomonę⁸,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą (A7-0249/2014),
- A. kadangi švietimo ir mokymo sistemos turi būti sutelktos į lygių mokymosi galimybių užtikrinimą ir į vis didėjančio poreikio nuolat atnaujinti žinias ir įgūdžius tenkinimą bei vis labiau tarptautine tampančią darbo rinką, kartu siekiant didesnio veiksmingumo ir lygybės;
- B. kadangi strategija „Europa 2020“ siekiama skatinti inovacijas, kurti naujas užimtumo galimybes, didinti socialinę sanglaudą ir sukurti tvirtus pamatus tvariam ir integraciniam ES ekonomikos augimui pasitelkiant labai kvalifikuotą darbo jėgą, kuriai būtų užtikrintos vienodos galimybės siekti išsilavinimo;
- C. kadangi esant aukštam nedarbo lygiui Europoje, ypač tarp jaunų žmonių, taip pat ir baigusių aukštąsias mokyklas, yra ir daug laisvų darbo vietų, kurių negalima užpildyti, o iš to matyti, kad labai trūksta įgūdžių, ir šiam trūkumui pašalinti tinkamiausi būtų, be kita ko, dvejopo profesinio rengimo modeliai; kadangi 2012 m. ES 15,8 proc. visų jaunų žmonių nedirbo, nesimokė ir nedalyvavo mokymuose (angl. NEET), taigi jiems kyla grėsmė būti išstumtiems iš darbo rinkos dėl išaugusio įgūdžių neatitikimo darbo rinkos

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0433.

² Priimti tekstai, P7_TA(2013)0377.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0323.

⁴ OL C 258 E, 2013 9 7, p. 55.

⁵ OL C 131 E, 2013 5 8, p. 87.

⁶ OL C 377 E, 2012 12 7, p. 77.

⁷ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

⁸ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

reikmėms;

- D. numatoma, kad 2020 m. 90 proc. darbo vietų bus reikalingi skaitmeniniai įgūdžiai ir kad 2015 m. Europos Sąjungoje bus iki 900 000 laisvų su informacinėmis ir ryšių technologijomis (IRT) susijusių darbo vietų;
- E. kadangi manoma, kad universitetinių įstaigų absolventų skaičius iki 2030 m. išaugs keturis kartus;
- F. kadangi 18–28 proc. ES moksleivių neturi daug galimybių mokykloje arba namuose naudotis internetu; kadangi tik 30 proc. ES moksleivių galima laikyti turinčiais skaitmeninio raštingumo įgūdžių; kadangi tik 20 proc. ES moksleivių turi skaitmenines technologijas išmanančius ir propaguojančius mokytojus; kadangi 70 proc. ES mokytojų galvoja, kad nepakankamai išmano skaitmenines technologijas ir norėtų pagerinti savo IRT naudojimo gebėjimus; kadangi 40 proc. 16–74 m. amžiaus europiečių turi menkus IRT gebėjimus arba jų išvis neturi;
- G. kadangi sudarant palankesnes sąlygas visiems besimokantiems asmenims mokytis visą gyvenimą ir gerinant tiek formaliojo švietimo, tiek savišvietos paslaugų teikėjų teikiamo turinio ir jo platinimo kokybę atvirieji švietimo išteklių gali būti labai svarbūs ir kadangi tuo pat metu dėl nepakankamo skaitmeninių technologijų taikymo švietimo sistema gali stabdyti besimokančiųjų žinių ir įgūdžių raidą;
- H. kadangi ES dar pakankamai neįsisąmonino IRT teikiamų galimybių kultūros ir švietimo turtingumo bei įvairovės, prieigos prie informacijos ir keitimosi gerąja patirtimi srityse;
- I. kadangi Europos švietimo sistemoms modernizuoti reikalingos investicijos į švietimo įstaigų aprūpinimą aukšto lygio informacijos ir ryšių technologijomis;
- J. kadangi dėl to itin svarbu, kad plačiau išplistų plačiaujustė prieiga (taip pat valstybių narių kaimo vietovėse, kalnuose ir periferijoje);
- K. kadangi mokyklose vaikai ir jaunimas taip pat turėtų būti mokomi praktiškai ir kritiškai naudotis skaitmeninėmis technologijomis ir internetu;

Galimybės ir iššūkiai

1. palankiai vertina Komisijos komunikatą, kuriame nustatyta Sąjungos darbotvarkė atvirųjų švietimo išteklių srityje ir kuriame daugiausia dėmesio skiriama šių išteklių teikiamoms galimybėms didinti švietimo prieinamumą ir užtikrinti lygybę švietimo srityje, ir pripažįsta atvirųjų švietimo išteklių svarbą vis daugiau skaitmenines technologijas naudojančioje visuomenėje; mano, kad sukūrus europinę atvirųjų švietimo išteklių plėtros sistemą galima patobulinti valstybių narių švietimo sistemas;
2. pažymi, kad norint gauti iš atvirųjų švietimo išteklių naudos, reikėtų remti veiksmus, kuriais siekiama visuotinio skaitmeninio raštingumo, pagrindinį dėmesį skiriant gerajai patirčiai ir jos skleidimui įvairioje aplinkoje;
3. pabrėžia, kad atvirieji švietimo išteklių ir asmenims, kaip antai mokytojams, studentams,

moksleiviams švietimo ir visų amžių besimokantiems asmenims, ir švietimo ir mokymo įstaigoms, suteikia galimybių mokytis ir mokytis naujoviškais būdais; ragina švietimo įstaigas geriau įvertinti naudą, kurią gali duoti atvirieji švietimo ištekliai atitinkamoms švietimo sistemoms, galbūt siekiant sukurti organizacinę aplinką, kurioje tokios inovacijos būtų laukiamos, perimamos, taikomos ir skatinamos; todėl ragina valstybes nares ir regionus, įgyvendinant pažangiosios specializacijos strategijas, steigti inovacijų kompetencijos centrus ir pavyzdinius verslo inkubatorius, kuriuose būtų iki galo išnaudojamos IRT teikiamos galimybės;

4. apgailestauja, kad Komisijos komunikate neskiriami mokyklų lygiai atsižvelgiant į naujų technologijų diegimą ir skaitmeninio turinio naudojimą mokymo ir mokymosi tikslais; pabrėžia, kad moksleiviai įgyja įvairius įgūdžius ir gebėjimus priklausomai nuo jų amžiaus ir kad todėl mokymo programos ir mokymosi metodai įvairių lygių mokyklose skiriasi;
5. pažymi, kad norint padidinti pasitikėjimą atviraisiais švietimo ištekliais ir naudojimosi jais mastą labai svarbu užtikrinti kokybę; siekiant sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingai naudotis atviraisiais švietimo ištekliais, jų mokslinius tyrimus ir su jais susijusias gerosios patirties sklaidą, ypač investuojant į metodinių bandymų, pagrindinių gebėjimų (analitinių, iniciatyvos ir kritinio mąstymo) ir socialinių emocinių gebėjimų sritis; pažymi, kad taip pat reikėtų skatinti šių procesų metu įgytų gebėjimų vertinimo metodų tyrimus, kurie negali apsiriboti tik tarpusavio vertinimu ar automatizuotomis sistemomis, kaip nutinka specialistų grupėse;
6. pripažįsta, kad atvirieji švietimo ištekliai paprastai rengiami tik keliomis kalbomis ir jais dažniausiai, nors ir neišskirtinai, galima naudotis aukštojo mokslo įstaigose (ypač atviruose masinio nuotolinio mokymo kursuose (angl. MOOCs)); ragina visose valstybėse narėse visais lygmenimis veikiančias švietimo ir mokymo įstaigas, taip pat kitas susijusias suinteresuotąsias šalis rengti atvirosius švietimo išteklius gimtąja kalba, kad būtų visapusiškai išnaudojamos skaitmeninių technologijų ir daugiakalbystės teikiamos galimybės; primena, kad norint švietimo sistemose naudoti e. mokymosi medžiagą labai svarbus medžiagos prieinamumas, pasiekiamumas ir naujumas;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad šiuo metu IRT ir atviraisiais švietimo ištekliais daugiausia naudojamosi aukštojo mokslo srityje; skatina prirėkus jais naudotis pradinio ir vidurinio ugdymo, taip pat profesinio mokymo įstaigose ir kitomis savišvietos aplinkybėmis, kuriomis į moksleivį orientuotas su IRT derinamas mokymas irgi turi didžiulį potencialą;
8. pažymi, kad, siekiant veiksmingai naudoti mokymo programinę įrangą, lemiamas veiksnys yra tinkamas kontekstualizavimas; atkreipia dėmesį į tai, kad šis procesas turi būti deramai integruotas į mokymo ir mokymosi procesus ir tai darant turi būti atsižvelgiama į mokymosi bei mokymo programos tikslus, priemones ir individualius mokymosi būdus;
9. pabrėžia, kad tęsiant dialogą su suinteresuotosiomis šalimis reikia sudaryti palankesnes sąlygas pripažinti naudojantis atviraisiais švietimo ištekliais įgytas žinias ir įgūdžius, ir ragina valstybes nares į nacionalines kvalifikacijų sistemas įtraukti atitinkamas tokio mokymosi įteisinimo priemones;

10. nurodo būtinybę sudaryti palankesnes sąlygas pripažinti užsienyje įgytas žinias, kad, sumažinus biurokratinės struktūras, taptų lengviau naudotis atviraisiais švietimo ištekliais ir MOOCs ir kad jais būtų naudojama daugiau;
11. pabrėžia, kad itin svarbu užtikrinti nemokamos, kokybiškos ir tinkamos internetinės mokymo medžiagos prieinamumą ir galimybes ja naudotis;
12. pabrėžia būtinybę suderinti esamus autorių teisių apribojimus ir išimtis iliustravimo tikslais teikiant nekomercinį mokymą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos atvirųjų švietimo išteklių naudojimui ir nuotoliniam mokymuisi peržengiant sienas bei sudarytos sąlygos Europos platformoms konkuruoti pasauliniu mastu kuriant masto ekonomiją;
13. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl Direktyvos 2001/29/EB peržiūros siekiant nustatyti suderintą ir lanksčią autorių teisių ir gretutinių teisių ES sistemą, kuri būtų pritaikyta skaitmeniniam amžiui ir kuria būtų pripažįstama galimybės naudotis žiniomis nauda visuomenei;
14. ragina valstybes nares iširti, kiek, manoma, atvirųjų švietimo išteklių naudojimas galėtų padėti sumažinti viešojo ir privačiojo sektorių išlaidas švietimui, ypač mokomajai medžiagai, nepamirštant kokybės;
15. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu užtikrinti tvarius atvirųjų švietimo išteklių ir MOOCs rengimo modelius; ragina Komisiją, vykdant dialogą su suinteresuotosiomis šalimis, remti tolesnius jų sudarymo, naudojimo ir pritaikymo mokslinius tyrimus;
16. pripažįsta, kad platesnis atvirųjų švietimo išteklių naudojimas turėtų vykti būdu, kuris skatintų XXI amžiaus mokymosi sprendimų kūrimą ir suteiktų naujų verslo galimybių mažiems ir vidutiniams novatoriškų Europos mokymosi sprendimų teikėjams;
17. prašo valstybių narių stiprinti savišvietos internetinį saugumą ir numatyti internetinio saugumo politiką mokyklose, suteikiant atitinkamus mokymus mokytojams;
18. ragina valstybes nares mokyklose užtikrinti koordinuotą ir pažangų ugdymą internetinio saugumo klausimais; pažymi, kad užtikrinant internetinio saugumą tėvai turėtų būti laikomi partneriais, ir rekomenduoja sukurti papildomas jiems skirtas strategijas, taip stiprinant tėvų atliekamą tarpininkų vaidmenį; pabrėžia, kad šiomis pastangomis turėtų būti siekiama stiprinti jaunų žmonių nepriklausomumą, kad jie galėtų prisiimti atsakomybę už savo veiksmus bei savo naudojimąsi internetu ir tobulinti e. įgūdžius; primygtinai reikalauja užtikrinti mokytojų ir besimokančių asmenų, besinaudojančių atviraisiais švietimo ištekliais, fizinio ir psichologinio neliečiamumo ir privatumo apsaugą;
19. prašo Komisijos remti valstybių narių keitimąsi gerosios formaliojo švietimo ir savišvietos patirties pavyzdžiais internetinio saugumo srityje, atitinkamo švietimo turinio kūrimą bei viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės formavimą, siekiant įtraukti jaunimą, jų tėvus ir mokytojus bei visus, kurie dirba su jaunimu, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, veikiančias Saugesnio interneto tinkle;

Mokytojų ir besimokančių asmenų įgūdžiai

20. pažymi, kad naujosios technologijos ir atvirieji švietimo ištekliai suteikia daugiau interaktyvaus mokymosi galimybių ir yra naudingos priemonės, padedančios užtikrinti, kad švietimo procesas būtų sutelktas į besimokantį asmenį;
21. pabrėžia, kad visais švietimo lygmenimis dirbantiems mokytojams tenka pagrindinis vaidmuo sudarant visiems besimokantiems asmenims palankesnes sąlygas gauti internetinę mokymosi medžiagą ir naudotis ja, taip pat padedant jiems įgyti skaitmeninių įgūdžių;
22. pabrėžia neišvengiamą būtinybę kuo sparčiau ir kuo geriau visus besimokančius asmenis aprūpinti techninėmis priemonėmis ir užtikrinti prieigą prie plačiau juosčio interneto;
23. primena, kad kokybiškų mokymų, rengiamų mokytojams ir mokymų teikėjams, reikšmė didžiulė ir kad jie turi būti papildyti privalomu, per visą karjerą trunkančiu profesiniu mokymu, didžiausią dėmesį skiriant naujoviškiems mokymo metodams ir besimokančių asmenų mokymui apie mokymosi būdus („mokymuisi mokytis“);
24. primygtinai ragina valstybes nares padėti mokytojams tobulėti profesinėje srityje siūlant jiems šiuolaikinę pirminio jų rengimo programą ir organizuojant profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursus, kurių paskirtis – suteikti jiems reikiamą kompetenciją, kad jie galėtų naudotis skaitmeniniais mokymo metodais;
25. aiškiai pabrėžia įrodytus mokytojų patirties kitose Europos šalyse pranašumus, pvz., pagal programą „Erasmus+“, ir ragina labai išplėsti šią ir kitas panašias programas;
26. pažymi, kad pagrindiniai raštingumo ir skaičiavimo įgūdžiai, taip pat įvairių sričių įgūdžiai, pvz., kritinis mąstymas ir mokymasis mokytis, yra būtina skaitmeninių įgūdžių tobulinimo ir veiksmingo naudojimosi mokomąja medžiaga internete, taip pat ir atviraisiais švietimo ištekliais, sąlyga; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją papildomai įvertinti skaitmeninės ir (arba) internetinės mokymosi medžiagos poveikį besimokančiųjų mokymosi rezultatams pagal jų amžių ir išsilavinimo lygį;
27. pripažįsta tradicinių mokymo ir mokymosi būdų svarbą ir ragina Komisiją remti tolesnius mokslinius tyrimus tokiais klausimais kaip ar ir kaip atvirieji švietimo ištekliai ir atviri masinio nuotolinio mokymo kursai, kaip papildoma arba sudėtinė tradicinių mokymo metodų dalis, gali padėti pagerinti asmenų mokymosi rezultatus;
28. primena, kad novatoriški mokymo metodai, kuriems sudaro palankesnes sąlygas IRT ir atvirieji švietimo ištekliai, padeda gerinti socialinius emocinius ir įvairias sritis apimančius gebėjimus, pvz., kritinio mąstymo, sprendimų priėmimo, bendravimo ir problemų sprendimo įgūdžius, kurie yra labai svarbūs įsidarbinant ir dalyvaujant darbo rinkoje;
29. pabrėžia, kad švietimo politikos priemonėmis pirmiausia turėtų būti siekiama padėti besimokantiems asmenims ugdyti svarbiausius pažintinius ir socialinius įgūdžius; ragina Komisiją geriau įvertinti, kokį poveikį besimokantiems asmenims turi skaitmeninių prietaisų ir turinio naudojimas pedagoginiais tikslais, kartu užtikrinant jų fizinį ir psichologinį neliečiamumą;

30. atkreipia dėmesį į tai, kad turėtų būti plėtojami atvirieji švietimo ištekliai, pritaikyti besimokančių suaugusiųjų poreikiams, siekiant užtikrinti daugiau mokymosi visą gyvenimą galimybių žemos kvalifikacijos ES piliečiams, atsižvelgiant į tai, kad nemažai besimokančiųjų IRT įgūdžiai yra prasti;
31. pabrėžia, kad skaitmeniniai įgūdžiai ir žinios yra labai svarbūs piliečiams informacinėje visuomenėje, kuri siekia tapti dinamiškiausia žiniomis grįsta ekonomika pasaulyje;
32. pažymi, kad skaitmeninis raštingumas, atverdamas naujus ryšių ir švietimo kanalus, turi teigiamą įtaką socialinės sanglaudos stiprinimo, asmeniniam tobulėjimo, kultūrų dialogo bei aktyvaus pilietiškumo ugdymo požiūriui;
33. pabrėžia, kad IRT ir interneto mokomoji medžiaga, įskaitant atvirosius švietimo išteklius, gali paremti užsienio kalbų mokymo ir mokymosi visais švietimo ir mokymo lygmenimis procesus; pabrėžia, kad socialinė sąveika yra užsienio kalbų mokymosi prielaida;
34. ragina valstybes nares gerinti ir gilinti skaitmeninius įgūdžius, taip pat į atitinkamas mokymo programas įtraukti kodavimą ir programavimą, siekiant didinti ekonominį konkurencingumą ir suteikti besimokantiems asmenims įgūdžių, kurie jiems bus reikalingi darbo rinkoje ateityje;
35. pakartoja, kad nuolatinis žinių ir įgūdžių atnaujinimas yra labai svarbus sėkmingos integracijos į darbo rinką veiksnys, ir pažymi, kad atvirieji švietimo ištekliai gali padėti palengvinti nuolatinio mokymosi procesą, kuris reikalingas siekiant išlikti konkurencingiems darbo rinkoje; ragina naudotis IRT didesnei lyčių pusiausvyrai užtikrinti, siekiant užtikrinti galimybę tokio tipo mokymais, norint savarankiškai atnaujinti žinias ar mokytis, pasinaudoti ir moterims, kurios kuriam laikui pasitraukia iš darbo rinkos (pvz., dėl motinystės ar kitų šeimos rūpesčių), taip padidinant jų galimybes ateityje sugrįžti į darbo rinką ir joje įsitvirtinti;
36. atkreipia dėmesį į tai, kad viešosios bibliotekos ir švietimo centrai gali suteikti galimybę nemokamai naudotis kompiuteriais bei internetu ir mokytis naudojantis interneto ištekliais;

Prieinamumo didinimas

37. pabrėžia, jog svarbu, kad visi visų amžių grupių besimokantys asmenys, įskaitant neįgaliuosius, kilusius iš palankių sąlygų neturinčių asmenų šeimų, jaunos žmones, kurie šiuo metu nedirba, nesimoko ir nedalyvauja mokymuose (angl. NEET), ir asmenis, kilusius iš geografiškai atokių regionų, taip pat visi norintys pakelti savo kvalifikaciją turėtų prieigą prie švietimo, mokymų ir IT įrangos;
38. dar kartą pažymi, kad ne visi turi galimybę naudotis vienodai kokybiškais IRT paslaugomis už tokią pat kainą ir kad paprastai miestų regionai geriau aptarnaujami negu kaimo vietovės, o dėl to susidaro skaitmeninė atskirtis, mažinanti lygias piliečių galimybes visoje Europos Sąjungos teritorijoje;
39. pabrėžia, kad vis svarbesnis tampa suaugusiųjų švietimas, ypač profesinių įgūdžių

lavinimas visą gyvenimą, ir ragina ES lygmeniu pripažinti, stiprinti ir skatinti visas suaugusiųjų švietimo organizacijas;

40. pabrėžia kelioms kartoms skirto mokymosi pranašumus ir pažymi didelį švietimo potencialą, kurį suteikia skaitmeninis mokymasis ir atvirieji švietimo ištekliai, taip pat kalbant apie platesnes galimybes visų amžiaus grupių asmenims šviestis ir mokytis;
41. pripažįsta, kad naudojantis naujomis technologijomis ir atviraisiais švietimo ištekliais, visų pirma MOOCs, švietimo ir mokymo įstaigoms tapo įmanoma pasiekti tūkstančius Sąjungoje, įskaitant atokiausius jos regionus, ir visame pasaulyje besimokančių asmenų; pripažįsta, kad dabar švietimas ir žinios visiškai nepaiso sienų, todėl atsiranda daugiau tarptautinio bendradarbiavimo galimybių ir prisidedama prie Europos švietimo įstaigų kaip inovacijų ir šiuolaikiškų technologijų plėtros centrų skatinimo;
42. pažymi, kad svarbu išlaikyti tinkamą švietimo kokybę ir prieinamumo pusiausvyrą; pabrėžia, jog naujos technologijos gali būti naudojamos siekiant užtikrinti, kad švietimo prieinamumas nesumažintų jo kokybę;
43. pažymi, kad ES kyla pavojus atsilikti nuo kitų pasaulio regionų, pvz., JAV ar Azijos, kuriuose labai daug investuojama į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, naujas technologijas ir atviruosius švietimo išteklius; pažymi, kad Sąjunga turi remtis savo privalumais, susijusiais su kultūrų ir kalbų įvairove, ir užtikrinti investicijas į e. mokymosi medžiagą, įskaitant atviruosius švietimo išteklius bei naujas technologijas, kad jos gyventojams būtų suteikta tinkamiausia parama;
44. primena, kad naujosios technologijos gali prisidėti prie Europos švietimo konkurencingumo stiprinimo pasauliniu mastu, suteikti galimybių Europos aukštojo mokslo internacionalizavimui ir atitinkamai padidinti Europos, kaip mokymosi vietas, patrauklumą;
45. pabrėžia, kad atvirieji švietimo ištekliai gali prisidėti prie Europos švietimo kokybės gerinimo; atsižvelgdamas į tai, ragina bendradarbiauti su viso pasaulio švietimo įstaigomis, pirmiausia – iš JAV;
46. pakartoja, kad sėkmingos atvirųjų švietimo išteklių strategijos ir MOOCs gali paremti internacionalizavimo strategijas, padidinti Europos (aukštojo) mokslo įstaigų veiklos kokybę bei matomumą ir, nepaisant didėjančios pasaulinės konkurencijos dėl talentų, pritraukti studentus ir mokslo darbuotojus;
47. ragina valstybes nares skatinti bendradarbiavimą ir sinergiją mokymosi visą gyvenimą srityje, visų pirma sudaryti kuo palankesnes sąlygas mokytis, modernizuoti švietimo įstaigų mokymo programas ir pritaikyti jas prie sparčiai besivystančių skaitmeninio mokymosi ir atvirųjų švietimo išteklių galimybių, siekiant kuo veiksmingiausiai atsižvelgti į naujus šiuolaikinio pasaulio iššūkius;
48. skatina Europos švietimo ir mokymo įstaigas glaudžiau bendradarbiauti tarpusavyje ir su tarptautinėmis organizacijomis bei suinteresuotaisiais subjektais, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas geriau suprasti naujus mokymo ir mokymosi metodus bei IRT švietimui daromą poveikį; skatina kurti bendras tokio bendradarbiavimo platformas;

49. pabrėžia, kad naudojant naujas technologijas švietimo srityje turėtų būti tikslingai reaguojama į darbo rinkos poreikius ir siekiama įveikti dabartines įgūdžių spragas; pabrėžia, kad reikia gerinti švietimo ir mokymo įstaigų bei verslo sektoriaus bendravimą ir bendradarbiavimą;
50. pažymi, kad naujosios technologijos ir e. mokymasis turi pridėtinės vertės, nes suteikia tarptautinės mokymosi patirties tiems, kurie nedalyvauja judumo programose;
51. atkreipia dėmesį, kad Sąjungoje švietimo ir mokymo srityje nevisapusiškai išnaudojamos skaitmeninių technologijų teikiamos galimybės; baiminasi, kad dėl tokios padėties gali toliau rasti skirtingi mokymo ir mokymosi požiūriai; ragina valstybes nares naujose rinkose taikyti lygybės principus, nes atvirieji švietimo išteklių turėtų išlikti priemone, padedančia užtikrinti platesnes mokymosi galimybes, o ne naudojama vien ekonominiams interesais;
52. pabrėžia, kad skaitmeninės technologijos yra svarbi mokymo priemonė pilietybės požiūriu: jomis palengvinamas daugybės periferinėse vietovėse gyvenančių piliečių ir ypač jaunimo auditorijos dalyvavimas, leidžiant jiems visapusiškai naudotis žodžio laisve ir bendravimu internete;

ES programų indėlis

53. palankiai vertina tai, kad pradėjo veikti portalas „Open Education Europa“, kuriame suteikiama bendra prieiga prie Europos atvirųjų švietimo išteklių, ir ragina toliau energingai jį plėsti ir skatinti valstybėse narėse;
54. pažymi, jog norint užtikrinti, kad kuo didesnis besimokančių asmenų ratas naudotųsi atviraisiais švietimo išteklių, būtina sukurti tinkamą skaitmeninę infrastruktūrą, pagrįstą plačiai naudojamomis ir populiariomis technologijomis;
55. prašo Europos Komisijos kasmet rengti ES teritorijų planavimo konferenciją siekiant įsitikinti, kad prieigą prie IRT paslaugų turėtų visi piliečiai, nesvarbu, kurioje ES vietovėje jie gyvena;
56. atkreipia dėmesį į tai, kad plėtojant infrastruktūrą, plėtojant įvairias priemones ir supažindinant su jomis plačiąją visuomenę, įtraukiant kitus vietos lygmens suinteresuotuosius subjektus, skleidžiant informaciją apie atitinkamas Europos iniciatyvas ir jas įgyvendinant valstybių narių, regionų ir vietos lygmenimis esminis vaidmuo tenka vietos ir regionų valdžios institucijoms;
57. ragina valstybes nares ir vietos bei regionų institucijas naudotis Europos Sąjungos struktūrinių ir investicinių fondų teikiamu finansavimu mažinti teritorijų skaitmeninei takoskyrai tobulinant infrastruktūrą ir tinklus bei skatinant IRT mokymus ir veiksmingą jų naudojimą, atsižvelgiant į švietimo įstaigų, visų pirma kaimo vietovėse ir atokiuose regionuose, poreikius; pažymi, kad norint užtikrinti protingą ir visapusišką ES lėšų naudojimą turi būti skatinama įvairių programų ir priemonių – „Erasmus+“, „Horizontas 2020“ ir struktūrinių bei investicinių fondų – sinergija;
58. ragina Komisiją skatinti valstybes nares ir švietimo įstaigas, remiantis esamais projektais

ir patirtimi, keistis gerosios patirties pavyzdžiais;

59. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą parengti IRT integravimo į švietimo ir mokymo įstaigų procesus nuodugnaus stebėjimo rodiklius ir remti visos Sąjungos masto kiekybinius tyrimus;
60. ragina Komisiją remti ir išplėsti Europos mokyklų (angl. *European Schoolnet*) tinklą ir veiklą;
61. palankiai vertina tai, kad pagal atvirojo naudojimo licencijas visuomenė galės naudotis visa švietimo medžiaga, parengta gavus paramą pagal programą „Erasmus+“; skatina imtis panašių veiksmų ir įgyvendinant kitas Sąjungos programas, įskaitant plataus masto atvirą prieigą pagal programą „Horizontas 2020“;
62. pabrėžia, kad programos „Erasmus+“ ir „Horizontas 2020“ gali atlikti svarbų vaidmenį siekiant kurti atvirojus švietimo išteklius pasitelkiant specialistų grupes, pvz., platforma „eTwinning“ besinaudojančių mokyklų mokytojų bendruomenę; ragina naudotis tokiomis platformomis ir kituose švietimo sektoriuose;
 - o
 - o
 - o
63. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

AIŠKINAMOJI DALIS

2013 m. rugsėjo 25 d. Komisija pristatė komunikatą „Atviresnis švietimas: visiems prieinamas novatoriškas mokymas(is) naudojantis naujomis technologijomis ir atviraisiais švietimo ištekliais.“ Šiame dokumente nustatyti šių trijų sričių uždaviniai:

- 1) inovacijos švietimo ir mokymo įstaigose;
- 2) naudojimasis atviraisiais švietimo ištekliais;
- 3) informacinių ir ryšių technologijų (IRT) infrastruktūros ir įrangos prieinamumas.

Komisija valstybėms narėms ir švietimo bei mokymo įstaigoms, be kitų dalykų, siūlo:

- 1) paprasčiau pripažinti internetu įgytus įgūdžius ir remti mokytojų galimybes įgyti skaitmeninio raštingumo gebėjimų;
- 2) skatinti viešą prieigą prie valstybės finansuojamos švietimo medžiagos;
- 3) didinti galimybes naudotis plačiajuosčiu ryšiu ir IRT įranga mokyklų klasėse.

Pranešėjas mano, kad, atsižvelgiant į dabartinę ekonomikos krizę ir didelį jaunimo nedarbą, vienas iš vis svarbesnių valstybėms narėms tenkančių uždavinių yra suteikti jaunimui galimybę įgyti kokybišką išsilavinimą.

Nevienodos galimybės Sąjungoje naudotis skaitmenine infrastruktūra yra antrasis uždavinys. Pranešėjas mano, kad naudojimasis ES programomis ir valstybių narių bei regionų bendradarbiavimas yra šios problemos sprendimo būdai.

Be to, pranešėjas baiminasi, kad, vertinant darbo jėgos skaitmeninio raštingumo požiūriu, Sąjunga gali dar labiau atsilikti nuo Jungtinių Amerikos Valstijų ir Azijos. Vis dar nėra galimybės integruoti informacines ir ryšių technologijas į pagrindinę Europos švietimo ir mokymo sistemų praktiką. Yra didelis skirtumas tarp kasdienio naudojimosi skaitmeninėmis technologijomis ir jų naudojimo švietimo ir mokymo įstaigose. Siekiant palengvinti atvirųjų švietimo išteklių plėtrą reikėtų skatinti Europos švietimo ir mokymo įstaigas bendradarbiauti.

Švietimo ir mokymo srityje vyksta novatoriški pokyčiai. Esame spartaus mokymo kursų ir kitų internete prieinamų išteklių (tiek nemokamų, kaip atvirieji švietimo ištekliai, tiek mokamų) pasiūlos didėjimo liudininkai; žinios visiems tampa vis prieinamesnės ir neretai jų įgyjama nemokamai.

Be to, mūsų gyvenime vis labiau plinta skaitmeninė aplinka. Dėl to švietimo sektoriuje atsiranda naujų galimybių, bet ir kyla naujų uždavinių: naujos technologijos, nepamirštant tradicinių metodų svarbos, turi duoti naudos.

Dažnesnis naudojimasis skaitmeninėmis technologijomis suteikia švietimo ir mokymo įstaigoms, mokytojams, studentams ir moksleiviams galimybių mokytis ir mokytis naujoviškais būdais. Švietimo įstaigos galės rinktis tam tikrus išteklius ir juos keisti pagal savo konkrečius poreikius, taip sukurdamos įvairesnę mokymosi aplinką. Atvirieji švietimo ištekliai gali padėti stiprinti bendradarbiavimu grindžiamus metodus ir individualizuoti

mokymosi procesą.

Sparčiai didėjant vadinamajai skaitmeninei kartai (angl. *digital native*) šių dienų pedagogai turi būti tinkamai apmokyti įtvirtinti informacines ir ryšių technologijas savo pedagoginėje praktikoje. Todėl pranešėjas mano, kad Europos Sąjunga turėtų remti mokytojų švietimą informacinių ir ryšių technologijų klausimais bei jų profesinį tobulėjimą šioje srityje ir skatinti naudotis atviraisiais švietimo ištekliais.

Daug įstaigų naudojami atvirųjų švietimo išteklių medžiaga. Nors atvirojo naudojimo licencijos suteikia galimybę nemokamai keistis skaitmeniniais švietimo ištekliais, dar yra keletas spręstinių uždavinių, susijusių su mokymo ir mokymosi medžiagos autorių teisėmis. Svarbu šiuos klausimus tinkamai stebėti ir analizuoti.

Švietimo ir mokymo srityje labai svarbu toliau tobulinti esamus ir skatinti naujoviškus mokymo ir mokymosi metodus. Atvirieji švietimo ištekliai gali labai padėti pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslus ir mokymąsi visą gyvenimą paversti tikrove.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	18.3.2014
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 24 - : 0 0 : 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Zoltán Bagó, Piotr Borys, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Monika Panayotova, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Iosif Matula, Isabelle Thomas